

1. mødedag, fredag den 5. april 2002 kl. 13.00.

Punkt 1: Mødets åbning.

Daniel Skifte, Landstingsformand.

Landstingets forårssamling åbnes hermed. Jeg er glad for, at der til indeværende samling der forventes at foregå frem til den 15. maj at vi har nogle hårde uger forude, og jeg ønsker derfor også at landstingsmedlemmerne velkommen.

Jeg vil specielt gerne byde velkommen til den nye Rigsombudsmand Hr. Peter Lauritsen, der under landstingssamlingerne vil følge samlingen, og som vi nok også vil få et nærmere kendskab til.

Netop til indeværende samling, og i vores kommende arbejde har vi et slags jubilæum fordi jeg også specielt kan byde velkommen til, og er specielt glad for, at det er den 50'ende samling siden Hjemmestyrets indførelse vi er i gang med nu. Og jeg er også glad for denne jubilæumssamling, og jeg håber det bedste for indeværende samling.

Landstingsmedlem Josef Motzfeldt Inuit Ataqatigiit sidder vejrfast i Sydgrønland, og kan derfor ikke deltage her under den første mødedag. Han kommer i morgen, og der er derfor ikke behov for at indkalde suppleant til mødet i dag.

Landstingsmedlem Anthon Frederiksen Kandidatforbundet har meddelt, at han fra den 5. april til den 18. april ikke kan deltage i Landstingets møde, hvorfor Anthon Frederiksen orlovsansøgning er blevet godkendt af Formandskabet.

Udvalget til Valgs Prøvelse har godkendt Kandidatforbundets 1. suppleant Tom Ostermann valgbarhed. Jeg skal herved overfor Landstinget indstille, at man godkender tom Ostermanns deltagelse i Landstingets møde til og med den 17. april 2002 som suppleant for Anthon Frederiksen. Er der nogle der er imod, det synes ikke at være tilfældet, hvorfor jeg vil byde Tom Ostermann velkommen og anmode dig om at indtage din plads her i Tinget.

Som afslutning af dette punkt på dagsordenen skal jeg hermed til slut blot konstatere, at Landstinget i sin nuværende sammensætning er fuldt beslutningsdygtig.

Er der nogle der ønsker ordet ? Ruth Heilmann.

Ruth Heilmann, ordfører, Siumut.

Tak til formanden. Som gruppeformand for Siumuts landstingsgruppe hilser vi velkomsten velkommen til velkomsten, og vi håber og regner fuldt ud med fra Siumut, at vi deltage aktivt under nærværende samling, da der også er store opgaver i vente, og jeg håber, at vi alle får et godt samarbejde.

Fra Siumut er vi bekendt med, at det er den 50'ende samling siden Hjemmestyrets indførelse, og det er i den anledning, at vi også vil ønske tillykke, og vi finder det på sin plads, at vi kikker lidt tilbage, og at vi også siger en tak til dem vi har samarbejdet med i Hjemmestyrets første 50 samlinger.

Jeg vil heller ikke undlade fra Siumut, at sige tak til alle dem der har bidraget til Hjemmestyrets hidtige historie. Tak.

Vi siger tak til Ruth Heilmann, og så har Godmand Rasmussen Atassut bedt om at få ordet.

Godmand Rasmussen, ordfører, Atassut.

Jeg vil også gerne sige tak for velkomsten, og med hensyn til, at det er den 50'ende gang, at vi samles her, så er der jo også en del der også har været med siden Hjemmestyrets indførelse, og dem vil vi også ønske tillykke til.

Men vi ved, at vi har en omfattende dagsorden vi skal igennem her i løbet af samlingen, og jeg er overbevist om, at vi til trods for nogle uenigheder kan afholde samlingen i god ro og orden, og tak for velkomsten igen.

Og jeg siger tak til Godmand Rasmussen, og da der ikke er flere der har bedt om at få ordet, så vil jeg gerne anmode 1. næstformand af Formandskabet om at lede mødet, idet jeg selv skal komme med en mindre redegørelse.

Punkt 2: Redegørelse for dagsordenen.

Anders Andreassen, 1. næstformand for Landstinget.

Så går vi videre til næste punkt på dagsordenen, nemlig punkt 2, Redegørelse for dagsordenen, og her er det Landstingets formand der forelægger redegørelsen.

Daniel Skifte, Landstingsformand.

Vedrørende Formandskabets forslag til dagsordenen for indeværende samling, så forventes der ikke valg til udvalg, råd og nævn under nærværende samling da forslag ikke er fremkommet og alle poster er besat.

Formandskabet har ved tilrettelæggelsen af vort forestående arbejde under denne forårssamling lagt vægt på, at samtlige forslag fra landstingsmedlemmer tilsikres en behandling der på bedst mulig måde bidrager til debatten i salen og til belysningen af de behandlede emner ved spørgsmål til Landsstyret.

I forberedelsen af Formandskabets forslag til dagsorden er der således gennemført en løbende dialog med en række medlemmer om den mest hensigtsmæssige anvendelse af deres bidrag til Landstingets arbejde. Det er Formandskabets forhåbning, at det gennemførte forarbejde vil bidrage dels til en debat holdt i en positiv og konstruktiv atmosfære og dels til de bedst mulige resultater af denne samling.

En række beslutningsforslag med en række økonomiske konsekvenser er indstillet til første behandling under denne samling med forventning om anden behandling under efterårssamlingen i forbindelse med behandlingen af forslaget for Finansloven for 2003. Denne indstilling skyldes et ønske om at leve bedst mulig op til Budgetlovens forudsætninger om samlet prioritering af Landskassens udgifter. Behandlingen af disse beslutningsforslag i fagudvalgene i den mellemliggende periode giver mulighed for at vurdere forslagene i deres økonomiske sammenhæng med andre tiltag og Landsstyrets forslag til finanslov for de kommende år.

Det er Formandskabets indstilling, at Landstinget beslutter en tilsvarende behandlingsform for samtlige beslutningsforslag, der ved 1. behandlingen viser sig at kunne have økonomiske konsekvenser i en størrelsesorden der berettiger behandling i sammenhæng med finanslovsforslaget på efterårssamlingen.

Samlingens længde har næsten givet sig selv. Under hensyn til den tidlige påske i år kunne den dårlig starte tidligere end tilfældet er, ligesom den kun med store praktiske betænkeligheder ville kunne strække sig længere end til pinse. Samlingen foreslås derfor, at strække sig fra i dag til og med den 15. maj 2002.

I planlægningen er der stilet i mod 3 mødedage om ugen på mandage, på onsdage, på fredage med start kl. 13.00 og afslutning kl. 18.00. Denne tilrettelæggelse har tidligere vist sig velegnet til ind-

pasning af mellemliggende udvalgsmøder og gruppemøder. Med 99 dagsordenspunkter til behandling på denne forårssamling er det imidlertid anset nødvendigt, at indskyde ekstra mødedage tirsdag den 16. april og torsdag den 25. april samt den 14. maj, ligesom mødestart er foreslået kl. 10.00 den 8., 12., 19. og 29. april samt den 3., 10. og 1/4. maj 2002.

For bedst mulig at udnytte den tid der er til rådighed under samlingen har Formandsskabet søgt at organisere de enkelte dagsordenspunkter i emneområder. Lovforordnings- og beslutningsforslag foreslås derfor behandlet i sammenhæng med forespørgselsdebatter og spørgsmål der beskæftiger sig med de samme emner eller har tilknytning til de samme emner.

Skulle det mod forventning at debatten om enkelte punkter trækker ud i en grad, så en enkelt dagsorden ikke kan gennemføres med behandling af samtlige planlagte punkter, vil det være Formandsskabets indstilling, at ikke behandlede forespørgselsdebatter udskydes til behandling på samlingens sidste mødedage. Disse dage er fortrinsvis besat med 3. behandlinger og vil være velegnede til opsamling af udestående punkter.

Som det fremgår at forslaget til dagsordenen har Formandsskabet anset det nødvendigt, at indstille enkelte forslag til behandling med fravigelse af den sædvanlige frist mellem 2. og 3. behandling. De foreslåede fravigelser anses ikke at give anledning til betænkeligheder.

Der er omdelt et rettelsesblad til det tidligere fremlagte forslag til dagsorden. Dette indeholder ændringer ønsket af Landsstyret eller fagudvalg. En revideret udgave af den samlede dagsordenen vil blive omdelt senere i dag.

Til afslutning skal det bemærkes, at planlagt udvalgsarbejde og møder under samlingen forventes at følge strukturen af den af Landstingets endelige vedtagne dagsorden. Formandsskabet skal derfor henstille, at forslaget til dagsorden behandles ud fra et princip om færrest mulige ændringer.

Tak. Så går vi over til partiernes, Kandidatforbundets og løsgængeres ordførere. Først er det Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann, ordfører, Siumut.

Vi har fra Siumut følgende bemærkninger til Redegørelse for Landstingets dagsorden. Vi respekterer den af Formandsskabets udarbejdede forslag til dagsorden og ønsker ikke at fremkomme med krav til ændringer her i denne forbindelse, men vi ønsker dog at fremkomme med enkelte anbefalinger som vi ønsker Formandsskabet finder en løsning for.

Vi har i Siumut forstået, at der i den forelagte dagsorden er lagt vægt på, at give arbejdet i de enkelte udvalg en god mulighed. Vi har ikke noget imod at møderne under nærværende samling i nogle af dagene kan placeres om formiddagen med start fra kl. 10.00, og for at komme bort fra aftenmøderne er vi godt tilfredse med, at møderne begrænses til kl. 18.00 under samlingen, hvorfor vi ønsker at dette fortsættes, men dog er vi alligevel fra Siumut åbne overfor muligheden for at kunne afslutte en allerede igangsat behandling af et punkt i dagsordenen.

Endvidere vil vi fra Siumut anmode om, at nogle af dagsordenspunkterne som kun skal behandles 1. gang bliver placeret på andre dage, især på de dage hvor vigtige og omfattende punkter står foran behandling. Som f.eks. betragter vi det som vigtigt, at punkt 73 vedrørende trafikstrukturen som er sat på dagsordenen som sidste punkt mandag den 8. april, at de bliver sat til behandling den næste dag eller til en anden dag som det første punkt i dagens forhandlinger i Tinget.

Under vores gennemgang af de enkelte overskrifter på dagsordenspunkterne har vi bemærket, at nogle af overskrifterne af forslagene fra vores landstingsmedlemmer ved optagelse af dagsordenspunkt under samlingen nogle gange har små nuancer, og at dette kan medføre fordrejning af forslagens behandling. Vi skal fra Siumut komme med en opfordring til Formandsskabet om, at der på

grundlag af en henvendelse til Formandsskabet skabes mulighed for, at forslagsstillerne fra landstingsmedlemmerne af deres forslag, at der bliver benyttet den overskrift som landstingsmedlemmet selv har brugt til sit forslag.

Endvidere har vi under gennemgang af placeringen af placeringen af de enkelte dagsordenspunkter til de enkelte dage bemærket, at man som sædvanlig har samlet punkter indenfor samme kategori til behandling på den samme dag. Som tidligere nævnt fra vores side skaber dette en god mulighed for landstingsmedlemmernes arbejde.

Dog er det nødvendigt at oplyse, at når man samler for mange omfattende dagsordenspunkter indenfor samme område til en og samme dag kan dette blandt andet medfører at næsten kun det samme Landsstyremedlem og næsten samme landstingsmedlem som ordfører for et parti eller kandidatforbund udfører et meget omfattende forberedende arbejde og derfor får meget travlt, hvilket kan gå ud over arbejdets kvalitet.

Hvorfor vi fra Siumuts side vil opfordre til at punkter som ikke kan behandles færdig samme dag bliver behandles færdig næste dag. For at undgå sådanne tilfælde i fremtiden vil vi venligst fra Siumut fremsætte et ønske til Formandsskabet om, at sprede emnerne til dagsordenspunkterne under samlingen således at kategorierne og emnerne bliver mere blandet og muligheden for spredning søges tilpasset med en mere ligelig fordeling første gang under Landstingets efterårssamling år 2002. Dog ønsker vi at 1., 2., og 3. behandlingerne under landstingssamlingerne samt mellemliggende behandling i udvalgene fortsat tilgodeses og at der tages hensyn til en fortsat god mulighed for udvalgenes arbejde.

Som et forsøg har Landstinget gennemført en placering af forespørgsel til Landsstyret på tilfældige dage på dagsordenen, og Siumut mener at denne ordning bør evalueres, da nogle forespørgsel kan indeholde interessante aspekter som kun bliver besvaret skriftlig mener Siumut, at man bør kunne nå frem til en ordning således at sådanne spørgsmål bliver til genstand for en livlig og åben debat i Landstingets mødesal blandt andet ved at man afsætter en bestemt dag til et sådan formål.

Vi mener i Siumut hermed ikke, at vi skal vende tilbage til den gamle ordning med onsdagsforespørgsler eller lignende, men at der skal skabes mulighed for at stille direkte spørgsmål på en mere uformel måde ved indførsel af en ny ordning.

Afslutningsvis skal vi fra Siumut fremhæve, at det er overordentligt vigtigt, at landstingsmedlemmer som har fået en forpligtigelse i form af konkrete arbejdsopgaver fra Landstinget fortsat får stillet en mulighed fra Landstingets og Landstingets Formandsskabs side for at løse deres forpligtigelse. Fra Siumut mener vi, at landstingsmedlemmer og landsstyremedlemmer som fra Landstinget har fået stillet forpligtigelser i form af konkrete arbejdsopgaver altid skal kunne følges op, således at medlemmerne også reelt har en mulighed for at løse deres opgaver.

Når vi fra Siumut fremhæver dette så har dette også sin baggrund i at vi mener, at der er landsstyremedlemmer og medlemmer af Landstinget som er udpeget af Landstinget til at deltage i Nordisk Råds møder og møder i det Vestnordiske Samarbejde bør deltage i disse møder sådan som det også er tilfældet for nogle af medlemmerne i Udenrigs- og Sikkerpolitiske Udvalg som under samlingen skal på rejse til Moskva.

Med disse bemærkninger tager Siumut redegørelsen for dagsordenen til efterretning.

Næste taler er Godmand Rasmussen, Atassut.

Godmand Rasmussen, ordfører, Atassut.

Vi har fra Atassuts side ikke de store bemærkninger, men vi vil dog bemærke, at vi også fuldt ud støtter Siumuts bemærkninger til redegørelsen. Vi skal også sige at det er rigtigt, at vi har store om-

råder indenfor boligområdet, hvor man har placeret samtlige punkter på én dag. Det er ret tunge områder, hvorfor vi gerne vil give vores tilslutning til Siumuts ordfører om, at man måske spreder sådanne punkter lidt mere på samlingen, da en for meget komprimering af samme emner på samme dag, at det kræver meget af os som medlemmer og af Landsstyret.

Vi er åbne for muligheden for, at man starter møderne nogle dage kl. 10.00, og det finder vi meget hensigtsmæssigt, og det var hvad vi havde at sige til redegørelsen.

Så er det Lars Sørensen, Inuit Ataqatigiit.

Lars Sørensen, ordfører, Inuit Ataqatigiit.

I forbindelse med Landstingets nærværende forårssamlings åbning, så vil vi fra Inuit Ataqatigiit ikke undlade at takke for Landstingsformandens velkomst. Vanen tro venter Inuit Ataqatigiit med fortrøstning og spænding på de kommende møde, og det er vort håb at denne samling kan afsluttes til gavn for den grønlandske befolkning.

Inuit Ataqatigiit finder Landstingets Formandsskabs redegørelse for dagsordenen upassende på flere områder.

For det første forventes det, at Landstinget skal afholde 19 mødedage i denne sal, og deraf er det foreslået, at 7 mødedage skal starte kl. 10.00 om morgenen. Dette forslag kan vi ikke imødekomme, idet Inuit Ataqatigiit finder det yderst vigtigt, at lovforslag og andre dagsordenspunkter skal behandles grundigt og indgående. Hvis vi endvidere skal have befolkningen, foreninger og organisationer som et gavnligt bagland er det nødvendigt med at man udnytter tiden rigtigt. Store protester i form af demonstrationer fra befolkningens side opstår ved at man på denne forhastede og fortravlede måde søger at færdigbehandle sagerne.

På dette grundlag vil vi gerne opfordre Landstingets Formandsskab til, at man forlænger Landstingets indeværende forårssamling med 1 uge, og at man endvidere vurderer at alle mødedage startes kl. 13.00.

Landstingets Formandsskab har godkendt, at landstingsmedlemmerne Mikael Petersen og Josef Motzfeldt i forbindelse med deres medlemskab af Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg kan rejse til Moskva fra den 9. april til den 15. april. Som bekendt er begge også medlemmer i Landstingets Finansudvalg. Det er således ønskeligt, at dagsordenspunkterne som skal behandles den 10. april, nemlig punkt 22 Forslag til Landstingstillægsbevillingslov 2001 samt punkt 9 Politisk-Økonomisk Redegørelse for 2002 som skal behandles den 15. april samt punkterne 96 og 93 som skal behandles den 12. april, som er forslag fra Josef Motzfeldt vedrørende økonomiske forhold, at disse først behandles efter forslagsstillerens hjemkomst fra Moskva.

Inuit Ataqatigiit er også skuffet over, at Landsstyret her under forårssamlingen ikke har overholdt flere af deres løfter til Landstingets dagsorden. Her tænker vi på Socialreformkommissionens opfordringer og anbefalinger om de ældres, børn og unges og de handicappedes vilkår og ikke mindst de mange ord der er blevet fremført her i denne sal.

Herudover mangler vi også tiltag i forhold til de unge, ændring til Hjemmestyrets bekendtgørelse om tilskud til kommunale ungdomstjenester samt en redegørelse om omlægning af de kommunale STI-skoler. Endvidere ønsker vi en redegørelse for, at der som lovet ikke er fremlagt nogen vedrørende omlægning af sundhedsvæsenet.

Det var hvad vi havde at sige, og opfordringer til vedrørende redegørelse for dagsorden fra Inuit Ataqatigiit.

Så er det Mogens Kleist, Kandidatforbundet.

Mogens Kleist, ordfører, Kandidatforbundet.

Vi har fra Kandidatforbundet følgende korte bemærkninger til redegørelse for dagsordenen. Til at starte med, vil jeg i forbindelse med indledningen af nærværende forårssamling ønske alle borgerne og medlemmerne af Landstinget tillykke idet nærværende samling nu er den 50'ende møde siden indførelsen af Hjemmestyret. Vi vil også benytte anledningen til at byde den nye Rigsombudsmand Peter Lauritsen velkommen.

Som bekendt er dagsordenspunkterne for nærværende forårssamling tunge og mange og mødets afslutning er sat til den 15. maj. Vi vil fra Kandidatforbundet meddele og konstatere, at en del af de til tider travle mødedage er sat til at starte fra kl. 10.00 om formiddagen, og denne praksis fortæller således at partierne, Kandidatforbundet og ikke mindst for løsgængerne, at de kommer travle dage i møde, som vi jo allesammen har erfaringer med. Men vi kan på den anden side godt forstå, at Landstingets Formandsskab har valgt denne praksis.

Vi vil ligeledes fra Kandidatforbundet udtale, at vi finder det mærkeligt, at beslutningsforslag fra enkelte landstingsmedlemmer er kommet med på dagsordenen. Det er jo en kendsgerning at disse sager allerede er færdigbehandlet. Som eksempel kan vi nævne dagsordensforslag nr. 55 som er sat på til behandling den 24. april et beslutningsforslag som omhandler udgifter i forbindelse med transport af afdøde til Grønland. Og det samme er også tilfældet vedrørende punkt 48 som er sat til behandling den 25. april, nemlig beslutningsforslag om ændring af uddannelsesstøtten.

Vi skal fra Kandidatforbundet gøre opmærksom, at ovennævnte punkter allerede er behandlet i denne sal, og at en del af sagerne allerede verserer i de enkelte landsstyreområder, f.eks. omkring uddannelsesstøtten.

Vi skal også fra Kandidatforbundets side udtale, at vi savner orientering om enkelte sager fra Landsstyreområderne. Her kan vi blandt andet nævnte blandt andet om hvor langt man er henne med Puisi A/S sagen, da landstingsmedlemmerne således heller ikke er blevet orienteret om Puisi A/S sagen endnu. Hvad der rent faktisk sker i sagen har vi hidtil kun hørt via pressen, og den er ganske anstrengende og uacceptabel at stå model til som landstingsmedlem.

Med disse korte bemærkninger har vi således fremført hvad vi mener om redegørelsen for dagsordenen.

Næste taler er løsgænger, Otto Steenholdt.

Otto Steenholdt, løsgænger.

Jeg er selvfølgelig glad for at konstatere, at nærværende samling er den 50'ende siden Hjemmestyrets indførelse. Jeg vil også bemærke og sige, at der bliver ikke afholdt valg til nævn, råd, repræsentation da der ikke er fremkommet nye forslag.

Jeg skal erindre, at jeg under efterårssamlingen har indført en teknisk samarbejdsaftale også med hensyn til besættelse af udvalgsposter. Der har været en fejl i min tekniske samarbejdsaftale, og jeg har på den baggrund skrevet til de partier som jeg har et teknisk samarbejde med - om ønske om placering i andre udvalg, men jeg har ikke fået et svar endnu. For samtlige partier og Kandidatforbundet har repræsentanter i Formandsskabet, men vi har ikke som løsgængere plads i dette.

I forbindelse med Formandsskabets fastsættelse af dagsordenen har partierne repræsentanter og kan således gøre deres indflydelse gældende overfor dagsordenen i Formandsskabet, hvorfor jeg overfor IA's ordfører vil spørge om hvad deres medlem af Formandsskabet har lavet, da Inuit Ataqatigiit er fremkommet med kritiske bemærkninger vedrørende dagsordenen.

For så vidt angår rejsevirkksomhed under samlingerne, så har jeg svært ved at acceptere dette, ikke mindst når det er landsstyremedlemmer der rejser, hvorfor jeg ønsker at Landsstyremedlemmerne under samlingerne så vidt muligt altid er til stede under samlingerne.

IA kom i sit ordførerindlæg også ind på, at der er nogle møder som man ikke nødvendigvis kommer til at deltage i. F.eks. nævnte IA Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg, ligesom det også er vigtigt, at Finansudvalget følger med i Landstingets debatter, hvorfor man ikke bør acceptere, at medlemmer af Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg rejser til Moskva. der er ikke noget til hindring for, at de kan sende deres suppleant til Moskva. Det vigtigste må være Landstingets arbejde.

Vi oplever også under nærværende samling, at flere borgmestre forlader salen for at deltage i møder i kommunalbestyrelserne, men jeg formoder, at Landstinget må have forrang i forhold til kommunalbestyrelser m.m. Det var blot en præcisering om hvor jeg står, og jeg vil nu komme konkret ind på redegørelse for dagsordenen.

Det foreslås i dagsordenen, at punkt 41 vedrørende fritagelse af beskatning af visse beslutningsforslag om ophør af beskatning af visse pensioner - undertegnede har selv fremsat beslutningsforslaget, hvorfor jeg er glad for det foreslåede forslag til ændring af 1. og 2. behandlingen, og jeg håber at der er stor opbakning til forslaget.

Jeg har ellers også fremsat forslag om den alt for store brug af rusmidler og at der er nogle der tjener på det. Jeg har fundet det vigtigt, at vi indleder en åben drøftelse af forslaget. Men da sagen vedrører Justitsministeriets område er det meddelt, at Landstinget ikke kan gøre noget ved problemet, så har jeg fremsendt mit forslag til formanden for Retsvæsenkommissionen og som heldigvis har budt mit forslag velkommen, således at mit forslag også drøftes i Retsvæsenkommissionens arbejde, således at dette indgår i kommissionens arbejde. Jeg formoder at besvarelsen af Retsvæsenkommissionens til mit brev også omdeles til Landstingets medlemmer.

Som det også vil være alle bekendt, så har jeg ønsket at komme til bunds i sagen vedrørende de gyldne håndtryk til ledende medarbejdere i Royal Greenland, og har på denne baggrund fremsat flere spørgsmål til Landsstyret. Men det har været helt umuligt, at bringe sagen her i denne sal, da jeg i går har fået mine sidste besvarelser, jeg holder ikke op her, og vil til stadighed også borer i sagen.

Og jeg har på den baggrund også fremsat følgende pressemeddelelse, at jeg finder det påfaldende, at pressen igennem hele dette forløb har demonstreret større kendskab til hvad der er foregået i Royal Greenland koncernen end Landsstyret.

Landsstyret har blandt andet i deres svar oplyst blandt andet, at Landsstyret ikke er i besiddelse af konkrete eller statistiske oplysninger om ansættelsesvilkår for direktorer i virksomheder der kan sammenlignes med Royal Greenland. Jeg vil benytte de kommende måneder til at undersøge om sådanne oplysninger kan fremskaffes, og hvis Landsstyret ikke selv er i stand til dette, så skal jeg gerne forsøge at bidrage.

Landsstyret har dog givet tilsagn om, at man vurderer mulighederne for at fastlægge overordnede retningslinier, anbefalinger for rimelige vederlagsniveauer for direktionsmedlemmer i de hjemmestyreejede aktieselskaber. Jeg skal udtrykke, at jeg er tilfreds med, at det er væsentligt at sådanne retningslinier udarbejdes, således at vi derigennem sikrer os imod gentagelser. Samfundets værdier må beskyttes mod lukrative aftaler og enkeltpersoner grådighed.

Inden næste taler skal jeg præcisere, at det punkt vi drøfter er redegørelse for dagsordenen, og det ønsker jeg at man har i erindring. Næste taler er Per Berthelsen, løsgænger.

Per Berthelsen, løsgænger.

Jeg skal starte med at kommentere Redegørelse for dagsordenen med at sige tak for den velkomst vi har fået fra Formandskabet, og jeg er glad for, at det er et dejligt rundt antal møder vi nu har nået frem til, og jeg vil ligesom min forgænger også byde den nye Rigsombudsmand velkommen her til Grønland.

Og med hensyn til de fraværsmeldinger der måtte være, så savner jeg en begrundelse for, hvorfor de i givet fald så skulle være fraværende. Det er jo gerne sådan, at når vi arbejder som landstingsmedlemmer, så skal vi prioritere det, hvorfor jeg synes, at det er lidt ærgerligt, at man nu allerede er kommet med nogle fraværsmeldinger, og jeg synes at det er vigtigt, at man også offentliggøre årsagen til hvorfor man er fraværende, og at man så kan godkende anmodningen om fravær, såfremt det har relation til landstingsarbejdet.

Og jeg skal ligesom Otto Steenholdt sige, at jeg synes at det er utilstedelig at man er fraværende på grund af nogle aktiviteter som ikke har relation til landstingsarbejdet.

Med hensyn til mødetilrettelæggelsen, så er jeg ligesom Inuit Ataqatigiit også ikke helt tilfreds med, at man nogle af dagene skal starte på et andet tidspunkt, som vi ellers allerede har fastsat. Det er vigtigt, at man afholder møderne efter en grundig forberedelse, hvorfor jeg også ser det ønskeligt, at man holder fast ved, at man påbegynder møderne kl. 13.00, således at møderne bliver afholdt under faste rammer, og det gør jo også at det er mere betryggende, at man gør det under faste rammer.

Da jeg selv var medlem af en gruppe, så var det meget vigtigt, at vi havde tid til gruppemøderne, og dermed også kunne lægge vores strategi om, hvordan vi skulle fremlægge vores synspunkter her fra talerstolen. Men efterhånden som presset bliver tydeligere, så kommer vi til at afholde møderne under ikke alt for faste rammer, og ligesom IA ønsker jeg, at samlingstiden bliver forlænget med en uge. Tak.

Og så er det Landstingsformanden, der får ordet.

Daniel Skifte, Landstingsformand.

Jeg siger tak til partiernes, Kandidatforbundets og løsgængernes bemærkninger. Og det er tydeligt som Siumut under sit ordførerindlæg som også blev støttet fra Atassut, at de spørgsmål som Formandskabet har måtte tage op, de skal undersøges nærmere, og det skal vi nok gøre, og det skal vi

.....Jeg nævner dem senere end Kandidatforbundet, men de har taget nogle ting op som uacceptabel, men dem skal vi nok behandle og vurdere i Formandskabet. Man kan jo godt bemærke, at det ikke kun er partierne, og heller ikke kun Kandidatforbundet, at også løsgængerne kommer ind på, at man nogle af dagene skal starte møderne klokken 13.00, og det skal jeg lige kommentere.

Vi ved, at vi har 99 punkter som vi skal behandle i løbet af samlingen, og som det allerede er blevet nævnt i redegørelsen, der sætter man ikke nogen spørgsmålstejn ved, at man har påbegyndt samlingen lidt tidligere fordi påsken faldt lidt tidligere, men ud fra de spørgsmål der er kommet frem, så er det et spørgsmål om vi også kommer til at inddrage pinseperioden til samlingen, eller om vi nogle af dagene kommer til at afholde møderne lidt længere tid end til klokken 18.00. Men det er noget som kommer til at blive vurderet samlet.

Men samlet skal jeg sige, at det er nødvendigt med en samlet vurdering af landstingsmedlemmernes ønsker som f.eks. med hensyn til at man fremskynder mødetidspunkterne fra klokken 10.00 til kl. 13.00, og det er netop for at undgå spidsbelastningerne. således at vi starter tidligere i løbet af dagen for at undgå at man har nogle aftensmøder. Men det skal jeg ikke yderligere kommentere her.

Men nogle af de konkrete spørgsmål der er blevet stillet vil jeg gerne give svar på, og det er f.eks. Per Berthelsens spørgsmål om hvorfor der er nogle der skal til Moskva. Og det har sin årsag i, at Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg, og der skal der så foretages en rejse, som

udvalget ikke direkte har indflydelse på, idet de er blevet inviteret fra Danmark, og det rejsetidspunkt kan vi ikke ændre om på, men årsagen til rejsen er i sig selv klar nok.

Men med disse bemærkninger vil jeg endnu engang sige tak til partiernes ordførerindlæg, og jeg vil gerne love, at vi revurdere de ting som bliver påpeget, men en ting er sikker, det er at samlingen på mandag starter kl. 10.00, det slår fast. Men efterfølgende så skal Formandsskabet drøfte forslaget vedrørende de fremskudte mødetidspunkter. Tak.

Og den næste der får ordet er Maliinanguaq Markussen Mølgaard, Inuit Ataqatigiit. Dernæst Ruth Heilmann, Siumut. Men først Maliinanguaq Markussen Mølgaard, Inuit Ataqatigiit.

Maliinanguaq Markussen Mølgaard, Inuit Ataqatigiit.

Tak. Med hensyn til mødet på mandag så er det en redegørelse vedrørende erhvervsfremme, og derefter så er der et punkt som også har relation til dette, nemlig beslutningsforslag om etablering af et forum til udvikling af ideer vedrørende produktionsinitiativer i Grønland, men efter det nye rettelserblad, så er det blevet udskudt til et andet tidspunkt, og det er jeg lidt ærgerlig over fordi de hænger sammen. Man husker nok, at jeg i efteråret foreslog en udskydelse af 2. behandlingen fordi den havde en sammenhæng til redegørelsen vedrørende erhvervsfremme, hvorfor det er ønskeligt at det bliver behandlet i sammenhæng med hinanden.

Og samme dag, så skal vi også drøfte punkt 90 om kommunernes muligheder for at foretage erhvervs-mæssige investeringer, det har også en relation til de øvrige ting, og da det jo er et meget klart dagsordenspunkt, så var det så ønskeligt, at de blev behandlet i sammenhæng med redegørelsen om erhvervsfremme.

Og den næste der får ordet er Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann, ordfører, Siumut.

Tak. Vi regner selvfølgelig med fra Siumuts side, at Formandsskabet vender tilbage til de ting som partierne og Kandidatforbundet og løsgængerne har været fremme med. og fra Siumuts side vil vi også gerne byde velkommen til den nye rigsombudsmand Peter Lauritsen.

Men med hensyn til IA's bemærkninger så er det ærgerligt at høre, at IA ikke har haft deltagere ved fastsættelsen af den endelige dagsorden. Men med hensyn til landstingsmedlemmernes rejser, så bliver suppleanterne selvfølgelig indkaldt, og vi regner så også med, at disse suppleanter også kommer til at arbejde på lige fod som andre landstingsmedlemmer, og vi stoler selvfølgelig også på vores suppleanter, hvorfor vi ønsker at de landstingsmedlemmer der ønsker at komme ud at rejse, kommer ud at rejse, fordi det jo allerede er blevet godkendt.

Og det er jo sådan, at det er det danske Udenrigsnævn og det danske Udenrigspolitiske Udvalgs medlemmer der skal deltage i rejsen, og som har inviteret vores grønlandske kollegaer. Og med hensyn til Otto, så har vi ellers tilbudt Otto at blive medlem af Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg, og det tilbud har han så ikke ønsket at tage i mod.

Anders Andreassen, 1. næstformand for Landstinget.

Men for nu at vende tilbage til redegørelsen om dagsordenen, så skal vi lige nævne, at det ikke er første og eneste gang vi kommer til at behandle dette punkt under denne samling, fordi vi gentagne gange skal vende tilbage til, det er blot for lige at minde om det.

Og så er det Johan Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit.

John Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Jeg har et spørgsmål og en opfordring til Formandsskabet. Landstinget som er lovgivende forsamling på Grønland der ønsker vi at få uddybende forklaring på de ting som vi kommer ind på, men

jeg bemærker, at man her i foråret og de punkter vi skal behandle under samlingen her og med hensyn til de punkter vi kommer til at behandle, der mangler vi stadigvæk nogle oplysninger om de punkter der skal behandles.

Det er for at komme med en opfordring til Formandsskabet, at jeg er kommet her på talerstolen, fordi det der er blevet fremlagt overfor Landstinget vedrørende mødedagen, der har vi allerede fået at vide, at tirsdag den 14. maj, der er det en forespørgselsdebat der skal behandles den dag, og det er en generel debat vedrørende Grønland generelt, hvor der så er et underliggende spørgsmål der siger om Grønland så stadigvæk er en koloni.

Og det skal som sagt behandles den 14. maj, og forslagsstilleren, som fremsatte punktet som en forespørgselsdebat der vedlagde vedkommende medlem noget baggrundsmateriale blandt andet fra Gudmundsdurs som er professor ved Lunds Universitet, hans doktorafhandling om Grønland, det er meget godt at det er blevet taget med som baggrundsmateriale, og den er også blevet oversat til dansk og grønlandsk og dermed også omdelt til samtlige landstingsmedlemmer.

Og jeg vil gerne opfordre til at det bliver nærlæst idet det også indeholder nogle meget overraskende ting, idet Grønland fra 1946 til 1954 der har Danmark også kommet nogle meldinger til De Forende Nationer vedrørende Grønland, og det er disse overraskende ting som også er med i Gudmundsdurs doktorafhandling.

Og jeg vil gerne opfordre Landstingsformandsskabet om, at Staten Danmark meldinger fra FN fra 1946 til 1954, at Landstinget prøver på at få fat i disse dokumenter. Disse fyldestgørende oplysninger har Staten selvfølgelig opbevaret, de befinder sig i Udenrigsministeriet, og i Statsministeriet, men de findes også i Det Kongelige Bibliotek i Danmark, det er omfattende materiale som FN også opbevarer som dokumenter. Jeg var i anden anledning i København i går, hvorfor jeg i går aftes hentede nogle af disse oplysninger i Det Kongelige Bibliotek. Jeg har et resume af de meldinger som Danmark skulle afgive til FN fra 1946 til 1954.

Og det indeholder meget meget overraskende oplysninger men nærværende dokument er på engelsk, men som før nævnt, så er det langt mere omfattende end det der jo er kommet nogle meget forskellige meldinger fra Danmark til FN, hvordan landet var, hvordan befolkningen var med meget mere. Og jeg vil gerne foreslå overfor Landstingets Formandsskab, at man inden tirsdag den 14. maj retter en henvendelse til Udenrigsministeriet, Statsministeriet og Det Kongelige Statsbibliotek, for at få disse oplysninger, således at de kan blive omdelt til samtlige landstingsmedlemmer, idet de har stor vigtighed for vores stillingtagen. Og jeg vil også gerne give det jeg har kopieret i Det Kongelige Bibliotek, således at det kan blive omdelt til Tingets medlemmer.

Men jeg ønsker at Udenrigsministeriet og Statsministeriet og Det Kongelig Bibliotek får en henvendelse fra Landstingets Formandsskab, således at vi kan få de fyldestgørende oplysninger.

Og der er lige en ting til. Nemlig et spørgsmål jeg lige gerne vil fremkomme med. Sidst vi havde samling her i efteråret, så havde jeg et forslag om rejseafgifterne som blev første behandlet af Landstinget her dengang, og Landstinget besluttede så at 2. behandlingen skulle ske her i foråret, men ud fra de planer vi har, så kan jeg se, at så sker det den 12. april, hvor vi først behandlet Landstyreets forslag om ændring af rejseafgifterne, hvorefter mit forslag så bliver behandlet efterfølgende. Men det jeg undrer mig over er, at når vi arbejder her i Landstinget, så udarbejdet udvalgene betænkninger mellem 1. og 2. behandlingen, og mellem 2. og 3. behandlingen. Men det er jo kun 2. behandlinger vi har vedrørende beslutningsforslagene, og mit forslag vedrørende rejseafgifterne, den skal vi åbenbart behandle 2. gange i henhold til vores forretningsorden, men det mærkelige er, at der ikke er udarbejdet en betænkning vedrørende det.

Og det står klart i vores forretningsorden i § 17 "At Landstingets beslutningsforslag og andre forslag der skal man efter 1. behandlingen, så skal relevante udvalg udarbejde betænkning". Men mit

forslag vedrørende rejseafgifterne den er der ikke udarbejdet en betænkning for. Jeg håber, at det også kan blive drøftet i Formandskabet inden den 12. april. Tak.

Anders Andreassen, 1. næstformand for Landstinget.

Og jeg skal lige nævne, at de materialer jeg lige har fået er engelsksprogede, og vi bliver nødt til at rette en officiel henvendelse til Udenrigsministeriet fra Landstingets Formandskab, og vi er jo ikke alle ørne i det engelsk sprog, hvorfor det vil være nødvendigt, at det bliver oversat, og jeg er så lidt i tvivl om det virkelig kan ske her under samlingen.

Men den opgave der nu er blevet stillet kan man måske blive nødsaget til at blive udskudt såfremt vi skal samle samtlige baggrundsmaterialer om det, men det er selvfølgelig noget vi skal drøfte i Formandskabet.

Og den næste der får ordet er Landsstyreformanden, hvorefter det bliver Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender, men først Landsstyreformanden.

Jonathan Motzfeldt, Landsstyreformand.

Først vil jeg kommentere, at det nu er den 50'ende samling i Hjemmestyrets historie, og jeg føler, at når man har deltaget under samtlige møder, at jeg mener, at det er en positiv oplevelse vi har haft i Hjemmestyrets hidtige historie. Selvom årene er gået hurtigt, og vi er i gang med den 50'ende samling, så er der tilstedighed emner og ting der dukker op, som også er nye for os.

Jeg mener også, at vi også skal erindre de mænd og kvinder der har siddet i denne sal, som altid har været en fri arbejdsplads, hvor vi frit kan give udtryk for vores holdninger og synspunkter. Dette er også en gave til det grønlandske folk, som vi også må værne om og udvikle. Det var mine bemærkninger til vores jubilæumssamling i forbindelse med vores jubilæumssamling.

Til IA's ordførers indlæg vedrørende Landsstyrets lovning om punkter til nærværende samling, så kan vi selvfølgelig diskutere det, og vi vil selvfølgelig også undersøge forholdene nærmere, men før det sker, så vil jeg gerne sige, at hele Landstinget ikke er Dagsordensudvalg. Vi har et Præsidium der tager sig af dette selvom man nogle gange kan sige at hele Landstinget bliver et Dagsordensudvalg.

Der er et krav om, at forslag skal være afleveret indenfor en fast tidsfrist, hvorefter Formandskabet på vegne af os fastsætter en dagsorden, hvorfor vi må finde at Landstingets Formandskab forslag er rimelige. Vi er også klar fra Landsstyrets side til at følge dagsordenen, selvom det også nogle gange kan afstedkomme stor arbejdspress også overfor os i Landsstyret, men vi vil tilstedighed arbejde for at leve op til Formandskabets dagsordensforslag, og det er vi klar til.

En sådan forretningsorden og arbejdsform må vi respekterer, og acceptere at dette er grundlaget for vores arbejde. For hvis dette ikke sker, så vil vi blive nødt til at udskyde vigtige punkter til senere samlinger. Spørgsmålet er om det vitterlig er nødvendigt med en debat om dagsordenen fordi hvis Landstingets Formandskab beslutter at en sag skal behandles sådan, så er det ikke nødvendigt med en efterfølgende debat efter min egen personlige opfattelse.

Vi i Landsstyret skal arbejde ud fra den vedtagne dagsorden, således at sagerne er klare til bestemte tidspunkter.

For så vidt angår rejser eller ikke rejser, så skal jeg i den forbindelse sige, at jeg håber at vi heller ikke forsøger eller udelade, f.eks. hindre landsstyremedlemmer i at rejse. Landsstyret har løbende sager i gang, hvor det kan være nødvendigt at rejse også selvom .., så er der også andre besluttende organer uden om Landstinget, som vi også må samarbejde med. Jeg skal således som formand for Fællesrådet i næste uge, så bliver jeg nødt til at deltage i dette møde, også for at animere interessen for olieeftersforskning i Grønland. Sådanne møder bliver vi nødt til at deltage i, ligesom det også

altid er planlagt i god tid i forvejen. En glidende arbejdsform. Jeg ønsker at vi har nogle smidige løsninger på dette område.

For så vidt angår det spørgsmål der er blevet stillet om at Landsstyret ikke holder deres løfter, det skal vi selvfølgelig undersøge nærmere. Jeg skal også til orientering sige, at landsstyrekoalitionen er blevet ændret siden sidste samling, og at vi har prioriteret anderledes på baggrund af vores nye samarbejdspartner, hvor måske IA's mærkesager er blevet trådt lidt i baggrunden fordi vi har etableret en ny landsstyrekoalition. Sådan er forholdene i politik, men vi vil selvfølgelig undersøge hvilket punkter der er blevet forhalet, hvis der er sådanne tilfælde.

Så er det Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender, Ole Dorph.

Ole Dorph, Landsstyremedlem for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked.

I forbindelse med redegørelsen for dagsordenen stillede Lars Sørensen, Inuit Ataqatigiit forskellige spørgsmål og bemærkninger. Først forespurgte man om, hvor langt man var kommet med undersøgelse af de ældres vilkår, ligesom han også kom ind på børn og unges vilkår samt de handicappedes vilkår om hvor langt man er fremme.

Der til skal jeg sige, at under efteråret sidste år, der havde vi en debat om børn og unge i centrum med stor deltagelse ikke kun fra Landstinget men også fra befolkningen, og på baggrund af denne debat er der blevet udarbejdet et forordningsforslag vedrørende hjælp til børn og unge. I dette arbejde ligger forordningen klar i direktoratet, der er blevet afholdt en høring inden for de normale tidsfrister.

Og i denne forbindelse må jeg sige, at jeg er dybt skuffet over den manglende respons der har været fra kommunernes side. Vi har kun fået svar fra et par kommuner, og jeg mener at det er uacceptabelt i så vigtig en sag som også får økonomiske konsekvenser for efterfølgende år. Og på denne baggrund har vi besluttet, at 1. behandlingen først sker på efterårssamlingen, således at man også indregner de økonomiske konsekvenser i finanslovsforslaget, og det var baggrunden for vores ønske om udsættelse.

Men på trods af det så skal vi sige, at igangsættelsestidspunktet ikke vil blive ændret, således at den oprindelige igangsættelsestidspunkt sker fra 1. januar 2003, og det ønsker man at fastholde.

Vedrørende de ældres vilkår kan jeg sige, at vedrørende de ældre, så er det rigtigt, at vi havde et forordningsforslag os i hænderne, men også fordi dette forordningsforslag også får økonomiske konsekvenser, så er vi blevet enige med Økonomidirektoratet om, at 1. behandlingen også sker til efterårssamlingen, men det oprindelige fastsatte tidspunkt vedrørende igangsættelsestidspunktet fastholdes, således at også denne forordning træder i kraft pr. 1. januar 2003, at dette kan realiseres sådan som oprindeligt foreslået.

Derudover har vi vedrørende en bedre servicering af de ældre der er pleje, så er det et arbejde som vi er i gang med i Socialdirektoratet, der skal ske en kulegravningsarbejde, og vi er allerede gået i gang med dette arbejde, hvorfor dette arbejde også er igangsat i direktoratet. Det samme er tilfældet vedrørende de handicappedes vilkår og forbedring af disses forhold og de efterlysninger der har været omkring dette. Det er også et arbejde vi vil gå igang med, og jeg forventer, at dette også vil blive gjort i løbet af indeværende år.

Inuit Ataqatigiit forespurgte også vedrørende støtten til kommunale ungdomstjenester. Dertil skal jeg sige, at sagen drøftes samlet i KIIP og Arbejdsdirektoratet, og vi forventer, at vi vil være klar med et oplæg til Landsstyret i løbet af efteråret, hvorefter vi kan fastsætte et tidspunkt for ikrafttræden af dette.

Så er det Mogens Kleist, Kandidatforbundet.

Mogens Kleist, ordfører, Kandidatforbundet.

Vi har måske fået den vane at de forskellige forslagsstillere, at vi drøfter Formandsskabets forslag vedrørende de enkelte medlemsforslag. Der er fremkommet nogle bemærkninger her vedrørende dagsordenen, og lad Formandsskabet tage det op igen, f.eks. omkring starten på de enkelte mødedage, hvor flere satte spørgsmålstegn ved at nogle mødedage skal starte kl. 10.00.

Det jeg finder vigtigst er, at vi sætter arbejdet i Landstinget højest, og ikke lader os hindre af helligdage m.m.. Jeg har f.eks. ikke noget imod, at vi forlænger samlingen med en uge. Arbejdet i Landstinget er vigtigere, hvorfor jeg ikke har noget imod, hvis samlingen udvides med 1 uge eller 10 dage. Det vigtigste er, at vi udfører et sobert og troværdigt stykke arbejde her i Tinget.

For så vidt angår rejseaktivitet under samlingerne, så er det ikke et særsyn at der er nogle medlemmer der er nødt til at deltage i andre vigtige møder, men dette problem kan også løses ved at vi f.eks. indkalder suppleanter m.m., og det har vi normalt også gjort, hvorfor jeg skal anmode om, at Formandsskabet tager dette op igen.

Så er det Lars Sørensen, Inuit Ataqatigiit. Derefter Landsstyremedlemmet for Sundhed men først Lars Sørensen.

Lars Sørensen, ordfører, Inuit Ataqatigiit.

Tak. Først vil jeg gerne lige sige til Landsstyret, at vi selvfølgelig havde regnet med som landstingsmedlemmer, at når Landsstyret har sagt til os, at når vi nu efterhånden i 7 år har drøftet de ældres vilkår, og de handicappedes vilkår med meget mere, og Landsstyret skal jo arbejde ud fra den debat der sker. Og Landsstyret har også lovet også, at Landsstyret ville fremkomme med forskellige forslag ud fra den debat der har været. Og det er det vi og befolkningen efterhånden er ved at være trætte af at vente på.

Og det er det vi så har påpeget, fordi det ikke er blevet medtaget. Det vil være ærgerligt, at man ved en koalitionsændring, at man så påbegynder arbejdet fra bunden af igen, og det synes jeg er en politisk udygtighed der ligger til grund for en sådan beslutning. Vi må jo regne med, at Landsstyret fortsætter arbejdet fra det stade som arbejde er nået frem til.

Og Socialreformkommissionen har arbejdet fra 1995 til 1997 - nu er der gået 7 år, hvor vi har gentaget de problemer som denne befolkningsgruppe har levet under. Og derfor må Landsstyret også varetage de opgaver også indenfor den sociale sektor, de forskellige undersøgelser der har været foretaget med meget mere. En masse meningstilkendegivelser er sket her i salen med meget mere.

Og det samme påpegede Otto Steenholdt, og spurgte os, hvorfor vi ikke har haft kontakt med Formandsskabet, men Otto Steenholdt ved også godt, at man også i Formandsskabet arbejder efter flertalsprincippet og man har jo næsten ikke nogle indflydelse, såfremt man ikke har flertallet i Præsidiumet, men Landsstyreformanden har jo ellers sagt, at man ikke skal drøfte sådanne ting herunder redegørelsen for dagsordenen.

Men uanset hvad for en forsamling man sidder i, om det så er en idrætsforening eller noget andet, så drøfter man selvfølgelig dagsordenen som det første punkt når et møde starter, og det er det vi er i gang med nu, og ud fra de erfaringer vi nu har fra Inuit Ataqatigiits side, og under hensyntagen til, at vi skal have et tæt samarbejde med vores vælgere, og såfremt møderne skal afholdes med andre, så må man ikke stile efter, at man også påbegynder møderne fra om morgenen af.

Og vi må jo også respektere de andre borgeres mulighed for medindflydelse. Og det er også derfor vigtigt, at befolkningen også får lov til at følge med i hvordan debatterne foregår. Jeg siger det på grund af den erfaring som vi efterhånden har indhøstet.

Med hensyn til at Formandskabet har gået ind for 2 landstingsmedlemmers ansøgning om at rejse, det er ikke selve rejsen jeg har noget imod, men vi er vidende om, at både Mikael Petersen og Josef Motzfeldt sidder på vigtige poster i Finansudvalget, og da det punkt der skal drøftes sker under de to medlemmers rejse, så synes jeg også at det er vigtigt, at også disse to medlemmer er til stede under behandlingen af dette punkt, hvorfor jeg håber, at Formandskabet også nøje vurderer dette forhold.

Afslutningsvis skal jeg blot nævne, som også Per Berthelsen var inde på, idet det er vores store ønske, at flest mulige medlemmer er til stede under samlingerne, og vi har jo også hørt, at nogle har prioriteret deres vikararbejde i folkeskolen fremfor landstingsarbejdet her i salen.

Og så er det Landsstyremedlemmet for Sundhed, hvorefter det er Landstingsformanden, men først Landsstyremedlemmet for Sundhed.

Edvard Geisler, Landsstyremedlem for Sundhed og Miljø.

Fra Inuit Ataqatigiits side efterlyser man en behandling af de lovede ændringer indenfor sundhedsvæsenet og redegørelsen er klar, og det er noget vi kommer til at behandle, og den indeholder nogle forskellige ting, styrelsesformer og nogle driftsformer blandt andet indgår i det, og det stude man er nået frem til indenfor økonomi med meget mere, om hvordan man bedre kan udnytte sundhedsvæsenet og andre ting som har relation til sundhedsvæsenet.

Ligesom man også skal komme ind på den udvikling der har pågået indenfor sundhedsvæsenet og de tiltag man er igang med f.eks. ved personalerekruttering med meget mere. Ligesom man også inddraget grønlanderhusene i Danmark, og for den sags skyld også IT.

Men jeg må sige at ser man på den centrale udvikling indenfor sundhedsvæsenet, så må det næste skridt være, at man tager udgangspunkt i forholdene i Grønland, der tænker jeg på at man skal have et centralt sygehus i Grønland og man skal ikke foretage ændringerne for ændringernes skyld, men at man foretager nogle ændringer nogle målrettede ændringer, og jeg kan blot nævne manglen på jordemødre, og der kan man gennem centrale sygehuse opnå meget mere, og man kan også danne et kirurgisk rejsehold som foretager rejser for at foretage de forskellige kirurgiske operationer der måtte foretages rund omkring på kysten.

Men ser vi alene på forholdene i Grønland, så har vi 19 stillinger for narkosesygeplejersker, og kun 4 af dem er besat mens 14 af dem er besat af vikarer. Og tænker man på sådanne forhold, så er det vigtigt, at man foretager en god planlægning, og det er også vigtigt, at vi også allesammen aktivt deltager i dette arbejde. De nævnte personalegrupper som jeg var inde på eller de patienter der bliver indlagt på sygehusene kan jo både være psykisk eller fysisk syge, hvorfor de har behov for den bedst mulige behandling, og det er det vi allesammen gerne vil opnå.

Og det er sådanne nogle ting, som er en stor opgave, som vi kommer til at løse fremover. Men nærværende redegørelse skal nok blive omdelt til Tingets medlemmer.

Og så er det Landstingets formand der kommer med afsluttende bemærkninger.

Daniel Skifte, Landstingsformand.

Årsagen til at jeg kom på talerstolen igen er nogle af de spørgsmål der er blevet taget op igen, og dem skal jeg komme med en kort forklaring om.

Først Maliinannuaq Markussen Mølgaards ønske om at debatten vedrørende erhvervsfremme, hvor hun så siger, at det er ærgerligt at hendes forslag til dagsordenspunkt ikke bliver behandlet i sammenhæng med behandlingen af punkt 7 nemlig redegørelse om erhvervsfremme. Men det er et udvalg der har ønsket en udskydelse af dette punkt, fordi man i mellemtiden også skal udarbejde en

betænkning. Men når et udvalg ønsker at udskyde et punkt fordi man gerne vil udarbejde en god betænkning, det synes jeg ikke skal være en hindring for, at man så skal udskyde punktet.

Men at Inuit Ataqatigiit ikke har haft en repræsentant fra Inuit Ataqatigiits side, ja det er rigtigt nok, men det er sket med godkendelse fra Formandsskabets side, idet Inuit Ataqatigiits medlem var lovlig forhindret i at deltage og at det så skete med så kort varsel har det ikke været muligt at indkalde en ny suppleant.

Men Johan Lund Olsen er også fremkommet med et ønske om, at tage kontakt med nogle forskellige instanser, hvor han blandt andet udleverede et dokument til den siddende formand, og det er på sin plads, at lige erindre om, at vi har en forretningsorden for Grønlands Landsting, og at vi så skal henholde os til den. Vi kan ikke her fra talerstolen blot give nye arbejdsopgaver til landsstyremedlemmerne, man bliver nødt til at gå de kanaler man skal i stedet for at man skal komme med nogle vildskud hist og her. Man jeg kan love, at vi nok skal tage os af den opgave der er blevet stillet.

Og uden at gøre det længere skal jeg blot nævne, at Landstinget skal prioritere højtiderne eller samlingen, men til det skal jeg blot nævne, i det grønlandske kultur respekterer vi højtiderne i stor udstrækning, og det synes jeg Landstingets medlemmer lige skal stoppe op og tænke sig om, at man skal til at nedprioritere højtiderne, f.eks. jul, påske med meget mere. Og det kan jeg ikke acceptere som et medlem og heller ikke som Landstingsformand. Men jeg følte bare, at jeg var nødt til at tage det op.

Og blandt andet kommer man også ind på rejseafgifterne, og det var Johan Lund Olsen der gjorde det. Nogle af hans bemærkninger er rigtige nok, men nogle af dem er ikke helt korrekte. I efteråret 1. behandlede Landstinget forslaget, og punktet blev ikke henvist til udvalgsbehandling fordi et absolut flertal gik imod at det blev udvalgsbehandlet, og derfor er 2. behandlingen der er fastsat til den 12. april, det har blot sit udgangspunkt i, at forslaget skal 2. behandles i den foreliggende form, og i efteråret blev den ikke henvist til udvalgsbehandling.

Det skal jeg blot lige understrege, hvorfor det så skal behandles sådan som vi har lagt op til. Og det sker så i henhold til vores forretningsorden, og dem der gik imod det var Siumut, Atassut og Kandidatforbundet og Per Berthelsen.....

Ole Dorph, Landsstyremedlem for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked.

..... At vi sidste år i begyndelsen af september fik et nyt Landsstyre, og jeg skal sige at på trods af at vi har fået en ny landsstyrekoalition, så er der ikke ændringer i vores prioriteringer indenfor det sociale område, hvorfor der ikke er tale om, at man forhaler eller forsinker.

Jeg skal også sige, at for så vidt angår hjælp til børn- og ungeforordningen og vedrørende ældrepen-sioner, det har været absolut nødvendigt, at udskyde 1. behandlingen, således at vi bedre kan forbedre det i forbindelse med finanslovsarbejdet, da disse begge to har store økonomiske konsekvenser.

Vedrørende Socialreformkommissionens anbefalinger så efterlyste man også opfølgning på disse. det er rigtigt, at vi i 1997 drøftede Socialreformkommissionens betænkning, hvor Landsstyret i det store hele gik ind for anbefalingerne der. Jeg skal også dertil sige, at en meget stor del af anbefalingerne allerede er blevet effektueret, men det er også rigtigt, at vi også har et par hængepartier som vi også arbejder med, men som jeg også forventer også vil blive løst med tilfredshed jvf. kommissionens anbefalinger. Tak.

Så er det Jakob Sivertsen, Atassut. Jakob Sivertsen.

Jakob Sivertsen, Atassut.

Til IA's ordfører indlæg vedrørende de ældres vilkår, hvor han efterlyste en redegørelse, så er det rigtigt, hvorfor det er på sin plads, at jeg kommer med en præcisering. Under vores efterårssamling hvor vi også kom ind på de ældres vilkår på baggrund af et forslag fra Otto Steenholdt, der lovede Landsstyret, at de ville fremkomme med en redegørelse til forårssamlingen, for at Landsstyret efterfølgende efter debatten skulle finde de økonomiske på plads til efterårssamlingen, således at dette kunne behandles i sammenhæng med finanslovsforslaget.

Hvorfor jeg også efterlyser dette, da vi flere gange har haft drøftelser af de ældres forhold, ligesom vi også med glæde har ventet spændt på, at der fremkom en redegørelse på baggrund af den undersøgelse der har været omkring de ældres økonomiske vilkår, hvor også Landsstyret lovede at fremkomme med en redegørelse til nærværende samling. Landsstyret har således ikke holdt hvad de har lovet i forbindelse med de ældres vilkår.

Så er det Johan Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit, Johan Lund Olsen.

Johan Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Ganske kort. Jeg skal blot gentage i forbindelse med vores forespørgselsdebat tirsdag den 14. maj, der finder jeg det meget vigtigt, at vi til en tid har så vidt muligt det bedste grundlag til at drøfte, jeg vil gerne forklare hvad der konkret er sket.

Jeg tog til København tirsdag for at holde et andet møde, og jeg havde allerede en måned forud givet meddelelse til Det Kongelige Bibliotek om, at jeg ønskede oplysninger der vedrørte den danske stat meldinger til FN vedrørende Grønland i perioden 1946 til 1954, hvorefter jeg fra Det Kongelige Bibliotek i onsdags fik at vide, at jeg nu kunne gennemgå materialet, og det gjorde jeg så i går torsdag, men det har været umuligt at kopiere det, og det lykkedes mig først at kopiere det i går torsdag. Landstinget fastsætter selv deres forretningsorden - selvfølgelig. Det er også derfor vi drøfter redegørelse for dagsorden under hver samling start, da det er Landstinget selv der skal beslutte, hvilken dagsorden der skal være, og på hvilket grundlag debatterne skal foregå, hvis man mener, at der mange noget i beslutningsgrundlaget, så kan man også tage det op, hvorfor jeg har benyttet denne mulighed, da jeg ikke havde anden mulighed, således at vi i forbindelse med punktet drøftelse har et mere solidt grundlag at debattere ud fra.

Jeg har afleveret materialet til Formandsskabet, således at dette også indgår i den debat der skal være om Grønlands folkeretlige status på baggrund af en forespørgselsdebat før mødet den 14. maj. De oplysninger man har i Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Det Kongelige Bibliotek, ligesom Det Kongelige Bibliotek i Stockholm har dem, ligesom man også må formode at De Forenede Nationers Bibliotek også må have brevene, hvorfor jeg ikke er helt tilfreds med Landstingsformandens svar til mit ønske i denne talerstol, da det jo selvfølgelig er op til Landstinget selv, hvordan man vil bruge disse oplysninger, om hvilke oplysninger der skal ligge til grund for debatten. Jeg mener, at hvis Landstinget finder, at det er nødvendigt med yderligere oplysninger, at man selvfølgelig fremskaffer disse nødvendige oplysninger.

Anders Andreassen, 1. næstformand for Landstinget.

1. Næstformanden for Landstinget præciserer, at de ønskede oplysninger selvfølgelig vil blive søgt fremskaffet, og vi har jo også god tid til at drøfte dette videre.

Jeg skal også sige, at hvis man ønsker yderligere oplysninger, så blev der også fremsat krav om, at disse forelægges på grønlandsk. Og det materiale som Johan Lund Olsen har afleveret forelægger alene på engelsk, hvorfor hvis Landstinget skal forstå ordlyden fuldt ud, så er det nødvendigt, at disse også bliver oversat. Men det har vi jo lovet at vende tilbage til i Formandskabet, og vurdere hvordan sagen skal behandles videre.

Næstformanden konkluderer, at der ikke er stor uenighed. Formandskabet tager selvfølgelig de fremlagte bemærkninger op igen i Formandskabet, hvorfor vi slutter debatten af efter at næste taler har haft ordet, som er Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender, Ole Dorph.

Ole Dorph, Landsstyremedlem for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked.

Ganske kort. Jeg skal blot erindre om, at vi ikke skal blande sagerne sammen. Sidste år drøftede vi, at der har været en redegørelse om de ældres økonomiske vilkår, som er foregået i samarbejde med kommunerne.

Men der har været småt med respons fra kommunernes side, at man har stoppet dette. Efterfølgende har der været en undersøgelse i gang i samarbejde med HS-analyse, som har resulteret i en rapport, og konklusionerne er offentlige tilgængelige.

Det er en anden sag. Det vi drøfter nu - nærværende sag er en ny pensionsforordning, som vi er i gang med, og som vil blive fremlagt til efterårssamlingen.

Det var blot en præcisering der er tale om to forskellige sager som ikke skal blandes sammen, hvor den ene færdig, og hvor vi er i fuld gang med den anden, og hvor vi forventer at fremlægge den overfor Landstinget til efterårssamlingen. Tak.

Anders Andreassen, 1. næstformand for Landstinget.

Således er vi endelige færdige med dagsordenspunkt 2 Redegørelse for dagsordenen, men som sædvanlig vil punktet blive taget op igen i Formandskabet, og vil efterfølgende blive returneret her til salen efter behov.

Så kan vi gå videre til næste punkt på dagsordenen, nemlig punkt 3.

Punkt 3. Fastsættelse af tidspunkt for efterårssamlingen 2002.

Anders Andreassen, 1. næstformand for Landstinget.

Formandskabet foreslår, at det nye landstingsår begynder den 20. september 2002 som 1. mødedag i efterårssamlingen 2002. Sidste frist for indlevering af forslag til behandling på efterårssamlingen 2002 er den 20. august 2002.

Hvis der ikke er nogen indvendinger mod forslaget betragtes forslaget som vedtaget. Der er ikke nogen der har noget imod forslaget, således er forslaget godkendt, hvorfor vi også er færdige med dagsordenspunkterne for i dag.

På mandag den 8. april har vi følgende punkter på dagsordenen:

Punkt 7, punkt 77, 90, 48, punkter 97, 90 og 44 behandles samlet. Så var vi punkt 84, punkt 14, punkt 85 og endelig punkt 73.

Således er dagens møde hævet.